

Пізнаємо природу 6 клас

Підручник: Пізнаємо природу 6 клас,
автор Тетяна Коршевніук, Ольга Ярошенко,
рік видання: 2023, УОВЦ «Оріон», Київ

Теми	Форма контролю (сімейне)	Форма контролю (екстернат)
Тема 1. ВЧИМОСЯ ДОСЛІДЖУВАТИ ПРИРОДУ Як розвиваються наукові знання про природу Інструктаж з БЖД. Природничі науки. Розвиток знань про природу, використання їх людиною. Видатні природодослідники України і світу. Як проводити дослідження об'єктів та явищ природи Правила безпеки життєдіяльності під час досліджень природи. Вибір джерела знань про природу. Організація власних спостережень за природою. Моделювання у вивченні природи. Використання експерименту для отримання знань про природу. Відповідальність природодослідника. Узагальнення. Пізнання природи – захоплююча, важлива і відповідальна справа.		Контрольна робота за рік (травень 2024)
Тема 2. ДОСЛІДЖУЄМО ТІЛА, РЕЧОВИНИ, ЯВИЩА Молекули, атоми. Різноманітність речовин. Метали і неметали, їх властивості та історія використання людиною. Речовини природного походження і створені людиною, їх застосування. Розчини: склад і виготовлення. Розчини у природі і побуті. Використання речовин і знань про їхні властивості. Які зміни відбуваються з тілами й речовинами Різноманітність явищ: механічні, електричні, магнітні, хімічні. Механічні явища. Реактивний рух у природі і техніці. Сила пружності. Виштовхувальна сила (тіло в рідині). Плавання тіл. Переміщення тіл у воді й повітрі. Статична електрика: причини виникнення, небезпека для здоров'я і способи захисту. Електричний струм. Електропровідність. Електричний ланцюг. Безпечне користування побутовими електроприладами. Виробництво і постачання електроенергії. Магнітні явища. Властивості й використання магнітів. Хімічні явища. Ознаки хімічних реакцій. Вивчені явища у природі, побуті, техніці, технологіях.		

Узагальнення. Для дослідження тіл, речовин, явищ використовують спостереження, вимірювання, моделювання, експеримент, класифікування.		
Тема 3. ДІЗНАЄМОСЯ ПРО ЗЕМЛЮ І ВСЕСВІТ Зміни у гідросфері, атмосфері, літосфері, пов'язані з діяльністю людини. Природні ресурси. Енергія вітру, Сонця, води Корисні копалини, їх різноманітність, поширення, використання. Охорона природних ресурсів. Ґрунти – цінний природний ресурс нашої країни. Склад і властивості ґрунту, роль у природі і використання людиною. Природні умови і господарська діяльність людини. Роль науки, техніки і технологій у природокористуванні. Природні умови і ресурси рідного краю, їхній зв'язок з господарською діяльністю людини. Традиції шанобливого ставлення українського народу до води, ґрунту, повітря. Речовини Всесвіту. Сонячна система. Земля та інші планети Сонячної системи. Характеристики і рухи планет. Земля – жива планета. Малі небесні тіла. Зорі, сузір'я, галактики. Карта зоряного неба. Вплив космічних чинників на Землю. Дослідження Всесвіту. Розвиток уявлень про Всесвіт. Особливості відстаней і часу в космосі. Космонавтика в Україні. Здобутки і проблеми людства в освоєнні космічного простору й дослідженні Всесвіту. Узагальнення. Земля – планета, що змінюється. Значення науки, техніки і технологій для пізнання природи Землі й проведення досліджень у Всесвіті.		
Тема 4. ВИВЧАЄМО ЖИВУ ПРИРОДУ ЗЕМЛІ Мікросвіт і мікроскоп. Одна клітина – цілий організм. Різнорманітність одноклітинних організмів, їх роль у природі й житті людини. Поняття інфекційних хвороб: причини розвитку і заходи профілактики. Розмноження і розвиток тварин. Способи розмноження рослин. Схожість нащадків з батьками і відмінності між ними. Вплив середовища на ріст і розвиток організмів. Способи групування організмів. Наукова класифікація організмів. Поняття виду організмів. Історія життя на Землі.		

Екосистеми: компоненти й зв'язки між ними. Харчові ланцюги. Зміни в екосистемах: причини і наслідки. Біосфера – жива оболонка Землі. В.І. Вернадський – видатний український природодослідник. Компоненти біосфери і зв'язки між ними. Космічна роль зелених рослин. Різноманітність екосистем біосфери.		
Штучні екосистеми. Природні екосистеми України. Узагальнення. Розмноження організмів забезпечує безперервність життя на Землі. Класифікація як спосіб впорядкування знань про різноманітність організмів. Екосистеми – цілісні системи.		

**Зразок завдань семестрових та контрольних робіт
з пізнаємо природу
учнів сімейної форми навчання та
учнів – екстернів 6 класу
у 2023-2024 н.р.**

1-10 по 0,5 бала;

11-13 по 1 балу;

14-15 по 2 бали

1. Оберіть перший крок при виконанні дослідження:

- А) сформулювати припущення (гіпотезу);
- Б) обрати методи, дії, інструменти;
- В) визначити мету дослідження.

2. Дослідники і дослідниці проводять експерименти для того, щоб

- А) визначати розміри тіл на Землі і в космосі;
- Б) з'ясувати і зрозуміти причини природних явищ та їх наслідки;
- В) дізнатися про колір і розміри тіл, розрізняти звуки і запахи.

3. Обери вірне твердження:

- А) розчинивши цукор у воді, ми подрібнимо його до молекул;
- Б) властивості речовин не залежать від кількості атомів їх хімічних елементів;
- В) властивості речовин не залежать від порядку сполучення атомів.

4. Кисень складається:

- А) з трьох атомів кисню;
- Б) з двох атомів кисню;
- В) з одного атома кисню.

5. Реактивний рух – це рух, ...

- А) який виникає, коли тіло стрімко набирає швидкість;
- Б) якого в природі не існує;
- В) коли від тіла з певною швидкістю відділяється його частина;
- Г) який виникає, коли тіло різко підкидають вгору.

6. В яких іграшках не застосовується сила пружності:

7. У якій воді легше плавати: у морській чи річковій?

А) у морській, бо більша густина;

Б) у річковій, бо менша густина;

В) однаково.

8. Електричний струм – це:

А) хаотичний рух частинок, які мають електричний заряд;

Б) напрямлений (упорядкований) рух частинок, які не мають електричного заряду

В) напрямлений (упорядкований) рух електронів або інших частинок, які мають електричний заряд.

9. Тіло тоне тоді, коли:

А) його середня густина більша за густину води;

Б) сила тяжіння та відштовхувальна сила урівноважені;

В) виштовхувальна сила більша за силу тяжіння.

10. Обери правильну послідовність: матеріал – властивість - застосування

А) скло – міцність – електричні дроти;

Б) сталь – прозорість - вікно;

В) гума – еластичність – колеса.

11. Встанови відповідність між органами квіткової рослини, назвою і функціями.

1. Квітка

2. Плід

3. Насінина

4. Листки

5. Стебло

6. Корінь

Б) забезпечує повітряне живлення і дихання рослин

В) забезпечує розмноження рослин, утворюючи насінини

Г) дає початок новій рослині, забезпечує поширення рослин

Д) виносить листки до світла, забезпечує переміщення речовин по рослині

Е) захищає насінини від пошкодження

А) закріплює рослину в ґрунті, поглинає воду з розчиненими в ній поживними речовинами, (забезпечує мінеральне живлення)

12. Встанови відповідність між видами біоритмів та їх прикладами:

Г. Багаторічні біоритм

А. Добові біоритми:

Б. Сезонні біоритми

В. Місяцеві біоритми:

1. Під час припливу деякі риби відкладають ікру.
2. Виліт бджіл по нектар і пилок.
3. Ведмідь впадає у зимову сплячку.
4. Сиви активні в нічну пору доби.
5. Під час відпливу морські черви ховаються у ґрунт.
6. З берези опало листя.
7. Чисельність мишей різко збільшилася.
8. Птахи відлітають у теплі краї.
9. Рибалки вибирають із сіток на березі рибу.
10. Перелітної сарани цього року різко збільшилося.
11. Пелюстки квітів закрилися на ніч.
12. Тварини навесні линяють.

13. Вибери декілька особливостей будови тіла, які дозволяють організмам жити ґрунтовому середовищі:

- А) наявність жирового прошарку під шкірою;
- Б) риючі кінцівки або зуби;
- В) тверді й слизькі покриви тіла;
- Г) маленькі очі або взагалі позбавлені органів зору;
- Д) органи дихання – зябра;
- Е) гострий нюх і слух;
- Є) овальна форма тіла;
- Ж) наявність перетинок між пальцями ніг.

14. Що спільного у космічної ракети, кальмара й гармати, з якої випущено снаряд?

15. На конкретному прикладі (поле або сад) поясни взаємозв'язки між організмами в екосистемі. Відповідь супроводжуй моделюванням ланцюга живлення, зазнач утворювачів і споживачів.